

Федір .МОРОЗЮК
(Херсонщина)

ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ОСЕРЕДКУ АДГУ НА ХЕРСОНЩИНІ

Хочу з вдячністю згадати організаторів Асоціації дослідників голодоморів в Україні Володимира і Лідію Маняків, хоч Лідія і носила спочатку прізвище Коваленко, подякувати їм за пропозицію мені організувати на Херсонщині первинний осередок Асоціації.

Не можна обійти стороною і участь в розбудові організації американського вченого Джеймса Мейса і американського українця Маріяна Коця – мецената Асоціації.

Не слід забувати і своїх українських українців: Василя Івановича Марочка, особливо Олександрю Михайлівну Веселову та сьогоднішнього керівника Асоціації Героя України Левка Григоровича Лук'яненка.

В розбудові Асоціації активно працюють члени Ради АДГУ, дослідники з усієї України.

Херсонський обласний осередок Асоціації виник на основі первинного осередку Таврійської середньої школи, вчитель історії якої, Петро Степанович Павлюк, створив музей спогадів живих ще тоді свідків та очевидців голоду – геноциду 1932-33 років з допомогою учнів 10-х і 11-х класів.

В селах області встановлюються пам'ятні знаки на похованнях безвинно загиблих людей в роки геноциду, зокрема, в Келегеях (Гладківка), Посад – Покровському та обласному центрі – Херсоні.

До 70-річчя голоду-геноциду в селі Таврійському Голопристанського району в листопаді 2002 р. вчителька історії Таврійської ЗОШ Л.В.Тебенко з вихованцями 11-го класу провела районний семінар-практикум: “70 років голодомору в Україні” для вчителів історії та права, враховуючи вимоги “блочно – модульної системи навчання, засобів підвищення ефективності викладання суспільних дисциплін. Матеріали цього семінару були опубліковані в газеті “Голопристанський вісник”.

Вимогу Херсонського обласного осередку до Голови Верховної Ради України п. О.О.Мороза про визнання голодомору 1932-33 років геноцидом підтримала Голопристанська районна громадська організація Суспільної служби України. 20 жовтня 2007 року вона звернулася до Президента України, Прем'єр-міністра України і Верховної Ради України з осудом вандалізму на горі Говерла.

З появою нових документів (книга “Реабілітовані історією”, Херсон – 2005) і свідчень становлення радянської влади з її атрибутами (колгоспами, сільськими радами) в с.Келегеях виникла потреба в доповненні моєї брошури “Келегейський мор” новими матеріалами і свідченнями. Надіюсь, що ця брошура з Божою допомогою стане доступною моїм землякам.

Ми знайшли доньку 25-тисячника Йосипа Сидоренка, який після XV з'їзду ВКП(б) приїхав в Келегії для встановлення радянської влади. Але вражає те, що і він, ідейний більшовик, не уникав арешту в 1937 році невідомо за що. Зі слів його доньки Олени був арештований за своє українське прізвище і вагання

стосовно справедливості рішень радянської влади, особливо після 1932-33 років.

Окрім збору матеріалів про організацію голоду-геноциду радянською владою в Україні надаємо інформацію Посольствам пострадянських республік – Туркменії, Узбекистану і іншим) про їх земляків, висланих радянською владою в різні часи в Україну і розстріляних в 30 – 40-х роках. Так, до Посольства Республіки Узбекистан в Україні були направлені матеріали на 30 розстріляних узбеків – працівників бавовняного радгоспу “Комінтерн” Голопристанського району Херсонської області.

В цьому, 2007 р., районна влада дійсно пройнялася питаннями геноциду 1932-33 рр. в районі зокрема, і в Україні в цілому; так оновлений “Келегейський мор” був у чернетці розповсюджений відділом внутрішньої політики районної державної адміністрації по школах району.

Велику роботу проводять і сільські голови, так голова села Стара Збур’ївка Маруняк Віктор Васильович запропонував організувати Спілку громадських організацій з роботи в архівах з вивчення історії Голопристанського району.

В своїй роботі співпрацюємо з журналістами місцевих засобів інформації. Беремо участь у створенні Книги пам’яті.